

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота з педагогіки
на тему: «Сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США та їх вплив на розвиток освіти в Україні»

Студентки групи **СОа15-21** філологічного факультету освітніх технологій Спеціальності 014 Середня освіта, Освітньо-професійної програми Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга західноєвропейська мова)

Курчак Мар'яни Мирославівни

Науковий керівник: канд. пед наук, доцент
Кудіна В. В.

Оцінка за 4-бальною шкалою _____

Оцінка за 100-бальною шкалою _____

Оцінка за шкалою ЄКТС _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В НІМЕЧЧИНІ.....	5
1.1. Реформи у системі освіти Німеччини.....	5
1.2. Професійна освіта: система дуальної освіти.....	11
1.3. Вплив інформаційних технологій на освіту в Німеччині.....	13
1.4. Виклики та перспективи розвитку освіти в Німеччині.....	15
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ У США.....	19
2.1. Зміни в підходах до навчання у США.....	19
2.2 Тенденції розвитку системи освіти у США.....	23
2.3 Вплив сучасних тенденцій в освіті Німеччини та США на розвиток освіти в Україні.....	24
ВИСНОВКИ.....	26
РЕЗЮМЕ.....	28
АВСТРАКТ.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	32

ВСТУП

Актуальність дослідження. Тема сучасного розвитку освіти є дуже актуальною, особливо в контексті швидкого технологічного прогресу і змін, які відбуваються у суспільстві. Освіта вважається ключовим фактором успіху країни, оскільки вона формує молоде покоління, яке буде відповідальним за майбутнє суспільства.

Дослідження сучасних тенденцій у розвитку освіти в різних країнах, зокрема в Німеччині та США, має велике значення. Ці країни відомі своїми інноваційними підходами до навчання і досягненнями у сфері освіти. Шляхом аналізу цих тенденцій можна отримати нові знання, ідеї та передовий досвід, які можуть бути використані для подальшого розвитку освітніх систем, зокрема в Україні.

Дослідження освітніх систем різних країн дозволяє виявити успішні практики, які можна адаптувати та впровадити в українській освіті. Наприклад, це можуть бути нові підходи до організації навчального процесу, використання сучасних технологій у навчанні, підтримка творчого мислення та розвиток навичок, які необхідні у сучасному світі.

Окрім цього, аналіз тенденцій у розвитку освіти може допомогти впроваджувати зміни, які відповідають потребам суспільства і ринку праці. Зміни в освіті можуть сприяти підготовці студентів до майбутніх професій, які зараз можуть бути навіть недостатньо відомі або неіснуючі.

Таким чином, дослідження сучасних тенденцій розвитку освіти в Німеччині, США та інших країнах має велике значення для подальшого розвитку освіти в Україні. Воно дозволяє засвоїти передовий досвід, використовувати нові підходи та інновації, що сприятимуть покращенню якості освіти і підготовки молодого покоління до викликів сучасного світу.

Об'єктом дослідження є сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США.

Метою курсової роботи є дослідження сучасних тенденцій розвитку освіти в Німеччині та США та визначення їх впливу на розвиток освіти в Україні.

Предметом дослідження є сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США та їх вплив на розвиток освіти в Україні.

Метою даної курсової роботи є проаналізувати сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США та визначити їх вплив на розвиток освіти в Україні.

Завдання курсової роботи:

- Проаналізувати структуру та особливості німецької та американської систем освіти.
- Визначити основні сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США.
- Дослідити вплив німецької та американської систем освіти на розвиток освіти в Україні.
- Визначити можливість адаптації та впровадження інноваційних методів навчання в українській системі освіти.
- Розробити рекомендації щодо удосконалення української системи освіти.

Структура роботи. Робота складається з вступу, двох розділів, висновку, резюме українською та англійською мовами та списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В НІМЕЧЧИНІ

1.1. Реформи у системі освіти Німеччини

Система освіти Німеччини дійсно зазнала значних реформ, спрямованих на її модернізацію та підвищення конкурентоспроможності.

Система освіти в Німеччині відзначається структурою, що включає кілька рівнів та типів навчальних закладів.

Дошкільна освіта:

У системі дошкільної освіти в Німеччині передбачені такі типи навчальних закладів:

- Дитячі садки (Kindergarten): ці заклади призначені для дітей у віці від 3 до 6 років і надають підготовку до школи, розвиваючи заняття та соціалізацію.
- Ясла (Kinderkrippe або Krippe): це заклади, які опікуються дітьми у віці до 3 років. Тут вони отримують догляд і стимулююче середовище для свого розвитку.
- Сімейні дитячі садки (Tagesmutter): цей тип закладу передбачає догляд за дітьми кваліфікованою приватною нянею.

Початкова освіта:

Початкова освіта включає такий тип навчального закладу:

- Початкова школа (Grundschule): це загальноосвітні заклади, призначені для дітей у віці від 6-ти до 10-ти або 12-ти років (у Берліні та Бранденбурзі). Учні поступово набувають ключових компетентностей, включаючи читання, письмо та арифметику. (Alekszik, 2024)

Загальна середня освіта:

Загальна середня освіта в Німеччині включає такі типи навчальних закладів:

- Академічна середня школа (Gymnasium): цей тип школи призначений для учнів, які планують отримати академічну освіту. Тривалість навчання становить 9 років і закінчується Загальною середньою атестацією (Abitur), яка дає право вступу до ЗВО.
- Середня школа (Realschule): цей тип школи призначений для учнів, які бажають отримати практичну освіту. Тривалість навчання становить 6 років і завершується іспитом (Mittlere Reife).
- Hauptschule: цей тип школи надає базову загальну освіту. Тривалість навчання становить 5 років і завершується атестатом про базову загальну освіту (Hauptschulabschluss).

Професійна освіта:

- Після закінчення загальної середньої освіти учні мають можливість вступити до професійно-технічних закладів (Berufsschule) або обрати подальше навчання в технічних коледжах (Berufsfachschule). Професійна освіта надає змогу отримати практичні навички та кваліфікацію в різних галузях. (Alekszik, 2024)

Вища освіта:

Система вищої освіти включає такі типи навчальних закладів:

- Університети (Universitäten): ці навчальні заклади надають академічну освіту в різних галузях з метою підготовки висококваліфікованих фахівців.
- Університети прикладних наук (Fachhochschule): ці заклади спеціалізуються на практично-орієнтованій освіті в професійних галузях і готують студентів до конкретних професійних викликів.
- Музичні та художні академії (Musikhochschulen або Kunstakademie): ці навчальні заклади спеціалізуються на музиці та мистецтві і надають високоякісну освіту молодим митцям. (Deutscher Akademischer Austauschdienst)

Варто зазначити, що система освіти в Німеччині може мати деякі варіації та альтернативні шляхи навчання, залежно від регіону та індивідуальних виборів учнів. Учні мають можливість обирати шлях освіти, який відповідає їхнім інтересам, здібностям та майбутнім кар'єрним планам.

Одним із ключових напрямків реформування є децентралізація та надання більшої автономії навчальним закладам. (Bahrman H., 1999, с. 378)

Ось декілька ключових аспектів цієї тенденції:

Збільшення автономії шкіл: Школи отримують більше свободи у виборі навчальних програм, методів викладання та організації навчального процесу. Це дозволяє їм краще враховувати потреби та особливості своїх учнів.

Збільшення автономії університетів: Університети мають більше свободи у визначенні програм навчання, критеріїв прийому студентів та розподілу бюджетних коштів. Це дає їм можливість розвивати свої сильні сторони та ставати більш конкурентоспроможними на світовому ринку освітніх послуг.

Важливо зазначити, що децентралізація системи освіти Німеччини не є однорідним процесом. Рівень автономії шкіл та університетів може відрізнятись в різних федеральних землях.

Децентралізація та надання більшої автономії навчальним закладам має ряд переваг:

Підвищення відповідальності: Збільшення автономії шкіл та університетів супроводжується підвищенням їх відповідальності за результати навчання. Це стимулює їх до постійного вдосконалення та пошуку нових, більш ефективних методів роботи.

Підвищення якості навчання: Школи та університети можуть краще адаптувати навчальні програми та методи викладання до потреб своїх учнів та студентів.

Підвищення мотивації: Педагоги та учні/студенти мають більше можливостей для самореалізації та творчості.

Підвищення конкурентоспроможності: Навчальні заклади стають більш конкурентоспроможними на світовому ринку освітніх послуг. (Bausinger H., 2000)

Водночас, децентралізація також має певні ризики:

Нерівність у доступі до якісної освіти: Школи та університети в багатших регіонах можуть мати більше можливостей для розвитку, ніж школи та університети в бідніших регіонах.

Зниження загального рівня освіти: Якщо школи та університети не будуть використовувати свою автономію відповідально, це може призвести до зниження загального рівня освіти.

Загалом, децентралізація та надання більшої автономії навчальним закладам є позитивною тенденцією, яка може допомогти Україні модернізувати свою систему освіти та підвищити її конкурентоспроможність на світовому ринку. (Rainer Stumpf, 2007, с. 8)

Однак важливо врахувати ризики, пов'язані з цією тенденцією, і вжити заходів для їх мінімізації.

Створення єдиного національного стандарту з оцінювання навчальних досягнень учнів є важливою реформою, яка має ряд переваг:

1. Підвищення об'єктивності: Єдиний стандарт оцінювання гарантує, що всі учні оцінюються за однаковими критеріями, що робить результати більш об'єктивними.

2. Підвищення прозорості: Батьки та учні мають чітке уявлення про те, які знання та навички очікуються від них на кожному етапі навчання.

3. Підвищення мотивації: Учні мають чітке уявлення про те, чого вони повинні досягти, що може стимулювати їх до кращого навчання.

4. Покращення моніторингу та оцінювання: Єдиний стандарт оцінювання дозволяє краще відстежувати прогрес учнів та вносити необхідні корективи в навчальний процес.

5. Створення кращих умов для інклюзивної освіти: Єдиний стандарт оцінювання допомагає забезпечити рівні можливості для всіх учнів.

Варто зазначити, що створення єдиного національного стандарту з оцінювання навчальних досягнень учнів – це лише один із аспектів реформування української системи освіти.

Для того, щоб реформа була успішною, важливо також:

- Розробити якісні навчальні програми та методи викладання.
- Забезпечити кваліфікованими педагогами.
- Створити сучасні матеріально-технічні бази для шкіл.
- Підвищити престиж професії вчителя.

Всі ці фактори в комплексі допоможуть Україні модернізувати свою систему освіти та зробити її більш конкурентоспроможною на світовому ринку.

Розвиток професійної освіти та підвищення її престижності:

Програми професійної освіти постійно оновлюються, щоб відповідати потребам сучасного ринку праці.

Німеччина має дуальну систему освіти, яка поєднує теоретичне навчання в школі з практичною роботою на підприємстві.

Це дає можливість випускникам отримати не лише теоретичні знання, але й практичний досвід, що робить їх більш конкурентоспроможними на ринку праці. (Zimmer D. E., 1999)

Держава також вживає заходів для підвищення престижності професійної освіти.

Німеччина прагне забезпечити доступність навчання для всіх дітей, незалежно від їхнього соціального статусу, етнічної належності чи особливостей.

Для цього розвиваються програми підтримки та інклюзивні навчальні підходи.

Це включає в себе:

- Надання додаткової допомоги дітям з особливими потребами.

- Створення безбар'єрного середовища в школах.
- Підготовку вчителів до роботи з інклюзивними класами.

Ці реформи мають на меті зробити систему освіти Німеччини більш гнучкою, адаптованою до потреб суспільства та доступною для всіх.

Узагальнення реформ у системі освіти Німеччини:

1. Підвищення якості навчання:

- Збільшення автономії шкіл та університетів.
- Створення єдиного національного стандарту з оцінювання навчальних досягнень учнів.
- Розробка якісних навчальних програм та методів викладання.
- Забезпечення кваліфікованими педагогами.
- Створення сучасної матеріально-технічної бази для шкіл.
- Підвищення престижу професії вчителя.

2. Адаптація до змін у суспільстві та економіці:

- Оновлення програм професійної освіти.
- Розвиток дуальної системи освіти.
- Впровадження інноваційних методів навчання.
- Підвищення гнучкості та адаптивності системи освіти.

3. Розвиток професійної освіти:

- Оновлення програм професійної освіти.
- Розвиток дуальної системи освіти.
- Підвищення престижності професійної освіти.

4. Забезпечення інклюзивної освіти:

- Розвиток програм навчання дітей з особливими потребами.
- Створення безбар'єрного середовища в школах.
- Підготовка вчителів до роботи з інклюзивними класами.

Важливо зазначити, що реформування освітньої системи – це складний і тривалий процес.

Однак, Німеччина вже досягла значних успіхів у цій сфері, і її досвід може бути корисним для України.

1.2. Професійна освіта: система дуальної освіти

Професійна освіта в Німеччині відзначається високою якістю та унікальною системою дуальної освіти. Ця система поєднує навчання в професійних школах і практичну роботу в підприємствах. Учні отримують теоретичні знання на заняттях у школі і мають можливість застосовувати їх на практиці під керівництвом досвідчених майстрів.

Одним з ключових елементів дуальної системи освіти Німеччини є прямий контакт учнів з реальними умовами праці.

Учні проводять частину свого навчального часу, працюючи на підприємствах.

Це дає їм можливість:

- Отримати практичний досвід роботи в обраній ними сфері.
- Застосувати на практиці теоретичні знання, отримані в школі.
- Налагодити контакти з потенційними роботодавцями.

Прямий контакт з реальними умовами роботи має ряд переваг:

Підвищення якості освіти: Учні отримують не лише теоретичні знання, але й практичний досвід, що робить їх більш компетентними та конкурентоспроможними на ринку праці.

Мотивація: Учні бачать зв'язок між теорією та практикою, що мотивує їх до кращого навчання.

Зниження рівня безробіття: Випускники, які мають практичний досвід роботи, мають більше шансів знайти роботу після закінчення навчання.

Одним з ключових результатів дуальної системи освіти Німеччини є висока зайнятість випускників.

Більшість випускників професійних шкіл знаходять роботу негайно після закінчення навчання, оскільки вони вже мають:

Практичний досвід: Учні протягом навчання набувають практичного досвіду роботи на підприємствах.

Відповідні навички: Навчальні програми розробляються спільно з підприємствами, тому вони відповідають реальним потребам ринку праці.

Контакти з роботодавцями: Учні мають можливість налагодити контакти з потенційними роботодавцями під час практики.

Висока зайнятість випускників має ряд переваг:

Зниження рівня безробіття: Випускники дуальної системи освіти мають більше шансів знайти роботу після закінчення навчання. (Bausinger H., 2000)

Підвищення конкурентоспроможності економіки: Економіка отримує кваліфіковані кадри, які відповідають її потребам.

Підвищення рівня життя: Випускники дуальної системи освіти мають більше шансів на отримання високої зарплати та кращого життя.

Важливо зазначити, що висока зайнятість випускників не є автоматичним результатом дуальної системи освіти.

Для її досягнення необхідно:

- Створити відповідну нормативно-правову базу.
- Розробити якісні навчальні програми.
- Забезпечити співпрацю освітніх закладів з підприємствами.
- Підготувати кваліфікованих кадрів для роботи в системі дуальної освіти.

Також широкий спектр професій, які охоплює дуальна система освіти Німеччини, є важливим чинником.

Система дуальної освіти пропонує підготовку за більш ніж 300 професіями, включаючи:

Технічні професії: механіки, електрики, електронщики, сантехніки, столяри, теслярі, малярі, зварювальники.

Професії в сфері обслуговування: офісні працівники, продавці, кухарі, перукарі, косметологи, працівники готельно-ресторанної справи.

Медичні та соціальні професії: медсестри, фельдшери, доглядальниці, вихователі.

Інформаційні технології: програмісти, системні адміністратори, веб-дизайнери.

Це дає можливість молодим людям отримати якісну освіту та знайти роботу за покликанням.

Важливо зазначити, що дуальна система освіти Німеччини не є універсальною моделлю.

Її успішне впровадження в Україні потребуватиме:

- Співпраці між державою, бізнесом та освітніми закладами.
- Розробки відповідних навчальних програм.
- Підготовки кваліфікованих кадрів для роботи в системі дуальної освіти.

В Україні вже є деякі приклади успішного впровадження дуальної системи освіти.

Однак, для того, щоб ця система стала дійсно ефективною, її необхідно розвивати та налагоджувати на системному рівні.

1.3. Вплив інформаційних технологій на освіту в Німеччині.

Інформаційні технології (ІТ) значно впливають на систему освіти, впроваджуючи інновації у навчальний процес та змінюючи підходи до навчання.

У Німеччині уряд та навчальні заклади активно інтегрують ІТ у навчальний процес, прагнучи покращити результати навчання, зробити освіту більш доступною.

Вчителі можуть використовувати інформаційні технології для:

Створення інтерактивних уроків: Вчителі можуть використовувати програмне забезпечення для створення інтерактивних уроків, які включають в себе ігри, вікторини, симуляції та інші інтерактивні елементи.

Підвищення доступності: Відеоуроки та онлайн-платформи роблять освіту більш доступною для учнів з різних середовищ, включаючи тих, хто живе у віддалених районах.

Іншого навчального контенту: Вчителі можуть використовувати онлайн-ресурси для створення власного навчального контенту, наприклад, презентацій, робочих аркушів, тестів і т.д.

Розвиток цифрових навичок стає все більш важливим у сучасному світі, оскільки технології стають необхідним інструментом в різних аспектах життя. Уроки інформаційних технологій (ІТ) в навчальних програмах допомагають учням оволодівати різноманітними навичками, які стають все більш важливими у цифровій епосі.

Водночас, впровадження ІТ в освіті спричиняє ряд викликів:

1. Цифровий розрив: Не всі учні мають однаковий доступ до ІТ-інструментів та технологій, що може призвести до нерівних умов навчання.

2. Кібербезпека: Конфіденційність даних учнів - важливий аспект.

3. Витрати: Впровадження ІТ в освіті може бути пов'язане з значними витратами на обладнання, програмне забезпечення та підготовку персоналу. мотивації:

У цілому, уроки ІТ в навчальних програмах є ключовим інструментом для розвитку цифрових навичок учнів, що дозволяє їм успішно адаптуватися до швидко змінюючогося цифрового суспільства і конкурувати на ринку праці.

1.4. Виклики та перспективи розвитку освіти в Німеччині

В Німеччині, як і в багатьох інших країнах, освітній сектор стикається з різноманітними викликами і має перед собою ряд перспектив для подальшого розвитку.

Один із викликів - це забезпечення доступності інклюзивної освіти для всіх дітей, включаючи дітей з інвалідністю та інші вразливі групи.

Ось деякі з основних проблем:

Нестача ресурсів: Багато шкіл не мають достатньо фінансування, персоналу та спеціального обладнання, необхідних для підтримки дітей з різними потребами.

Неготовність вчителів: Деякі вчителі не мають відповідної підготовки та досвіду для роботи з інклюзивними класами.

Стереотипи та дискримінація: Діти з інвалідністю та інші вразливі групи можуть стикатися з дискримінацією з боку однолітків, вчителів та інших членів шкільного середовища.

Незлагодженість політики: Різні федеральні землі Німеччини мають різні політики щодо інклюзивної освіти, що може призвести до нерівності в доступі до освіти.

Уряд Німеччини вживає заходів для подолання цих проблем, але це складний процес, який потребує часу та ресурсів.

Ось деякі з кроків, які вживаються:

Збільшення фінансування: Уряд виділяє більше коштів на підтримку інклюзивної освіти.

Підготовка вчителів: Вчителів навчають методам роботи з інклюзивними класами.

Підвищення обізнаності: Урядові та неурядові організації проводять кампанії з підвищення обізнаності про інклюзивну освіту.

Розробка політики: Уряд розробляє більш чітку та послідовну політику щодо інклюзивної освіти.

Інклюзивна освіта має багато переваг для всіх дітей, але її успішне впровадження потребує значних зусиль з боку всіх зацікавлених сторін.

Ось деякі з переваг інклюзивної освіти:

Кращі результати навчання: Діти з інвалідністю та інші вразливі групи краще навчаються, коли вони навчаються разом з однолітками.

Підвищення соціальних навичок: Діти вчаться спілкуватися та співпрацювати з різними людьми.

Зменшення дискримінації: Інклюзивна освіта допомагає створити більш толерантне та інклюзивне суспільство.

Незважаючи на виклики, Німеччина прагне до забезпечення доступності інклюзивної освіти для всіх дітей.

З розвитком технологій наука та освіта також повинні адаптуватися до цифрового світу. Це створює ряд викликів, пов'язаних з оновленням навчальних програм, навчальних методів та підготовки вчителів.

Ось деякі з основних викликів:

Оновлення навчальних програм: Навчальні програми повинні бути оновлені, щоб включати нові технології та навички, необхідні для успіху в цифровому світі.

Навчальні методи: Викладачі повинні орієнтуватися на нові методи навчання та враховувати цифрові технології та стилі навчання учнів.

Підготовка вчителів: Вчителі повинні мати доступ до можливостей професійного розвитку, щоб допомогти їм навчитися використовувати нові технології та методи навчання.

Інфраструктура: Школи повинні мати доступ до сучасного обладнання та програмного забезпечення, щоб підтримувати цифрові трансформації.

Рівність: Важливо забезпечити, щоб усі учні, незалежно від їхнього походження або соціально-економічного статусу, мали доступ до цифрових технологій та можливостей.

Цифрові трансформації також створюють нові можливості для науки та освіти.

Ось деякі з можливостей:

Персоналізація навчання: Цифрові технології можуть допомогти персоналізувати навчання для кожного учня.

Глобальна співпраця: Вчителі можуть співпрацювати з колегами з усього світу, обмінюватися досвідом та новими знаннями.

Доступ до інформації: Учні мають доступ до безмежної кількості інформації за допомогою цифрових технологій.

Цифрові трансформації мають значний вплив на науку та освіту. Тому цифрова трансформація є важливою складовою для покращення результатів навчання.

Зміна вимог до навчання та розвитку учнів також вимагає оновлення підготовки вчителів. Це оновлення має включати в себе знання та навички, необхідні для використання інноваційних технологій та впровадження інклюзивного навчання.

Ось деякі з ключових напрямків, які потребують оновлення в підготовці вчителів:

Інноваційні технології:

Інтеграція технологій: Вчителі повинні вміти використовувати різні технології в навчанні, щоб зробити його більш цікавим, інтерактивним та ефективним.

Цифрова грамотність: Вчителі повинні володіти цифровою грамотністю, щоб допомогти учням розвивати вміння та навички, необхідні для безпечного та ефективного використання ресурсів інтернету.

Онлайн-навчання: Вчителі повинні бути готові використовувати онлайн-платформи та ресурси для доповнення традиційного навчання.

Інклюзивне навчання:

Диференціація: Вчителі повинні вміти диференціювати навчання, щоб відповідати потребам усіх учнів, незалежно від їхнього походження, здібностей або стилю навчання.

Створення інклюзивного середовища: Вчителі повинні створити безпечне та інклюзивне середовище, де всі учні відчувають себе прийнятими та цінними.

Робота з різними потребами: Вчителі повинні мати знання та навички, необхідні для роботи з учнями, які мають різні потреби, включаючи інвалідність, мовні бар'єри або соціально-емоційні проблеми.

Оновлення підготовки вчителів може бути досягнуто за допомогою:

Перегляду навчальних програм: Навчальні програми для підготовки вчителів повинні бути оновлені, щоб включати нові теми, такі як інноваційні технології та інклюзивне навчання.

Професійного розвитку: Вчителям повинні бути надані можливості для професійного розвитку, щоб допомогти їм розвивати знання та навички, необхідні для роботи в сучасному освітньому середовищі.

Підтримки з боку шкіл: Школи повинні створити атмосферу, яка сприятлива для інновацій та інклюзивного навчання, і надавати вчителям необхідну підтримку.

Оновлення підготовки вчителів є ключовим фактором успішного впровадження інноваційних технологій та інклюзивного навчання. Це допоможе забезпечити, щоб усі учні мали доступ до якісної освіти, яка відповідає їхнім потребам.

Розвиток цифрових технологій та інклюзивного середовища – це можливість створити кращу освіту для всіх.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ У США

2.1. Зміни в підходах до навчання у США

Система освіти США розвивалася протягом століть та адаптувалася до вимог суспільства. Система освіти у Сполучених Штатах Америки (США) є однією з найбільш розповсюджених та шанованих у світі. Вона характеризується широким спектром можливостей, різностороннім підходом до навчання та високими стандартами якості.

Варто зазначити, що аналіз системи освіти в США є складним завданням з численних причин. Наприклад, дослідник історії американських коледжів Е. Дельбанко (Delbanco A., 2012) вказує на те, що одна з характеристик американської освіти полягає у тому, що вона ніколи істинно не функціонувала як система. (Братко М., 2017)

Система освіти у США охоплює дошкільну, початкову, середню та вищу освіту.

Перша стадія освіти у США - дошкільна освіта (Preschool education). Дошкільна освіта є необов'язковою, але широко доступною для дітей віком від 3 до 5 років. Початкова освіта починається у 6-річному віці і триває до 11 років. Програма навчання зазвичай включає мову, математику, науку, соціальні науки, мистецтво та фізичну культуру.

Після початкової школи учні продовжують своє навчання у середній школі, яка охоплює ступені 6-8 або 7-9 (залежно від регіону). У середній школі навчальна програма стає більш розширеною та включає предмети, такі як англійська мова, математика, наука, соціальні науки, іноземні мови, мистецтво, фізична культура та інші вибіркові предмети. Учні також можуть брати участь у позаурочних діяльностях, спортивних командах та клубах.

Після завершення середньої школи учні переходять до Старшої середньої школи (High School). Учні вивчають обов'язкові та профільні дисципліни, які вони обирають самостійно згідно з їхніми вподобаннями. Старша середня школа розпочинається у 14-річному віці і триває до 18-ти років.

Після завершення загальної середньої освіти видається диплом про середню освіту: High School Diploma або GED Diploma. Також учні складають стандартизовані тести SAT або ACT і лише після цього мають можливість продовжити навчання у ЗВО.

Вища освіта (Higher education або Postsecondary education) надається університетами, коледжами та іншими вищими навчальними закладами. Студенти можуть отримати бакалаврський, магістерський або докторський ступені залежно від обраної спеціальності та тривалості навчання.

Система освіти у США також відрізняється різноманіттям навчальних програм та підходів до навчання. Багато шкіл та університетів пропонують вибіркові курси, що дозволяють студентам гнучко побудувати свою освітню програму залежно від їхніх інтересів і майбутніх кар'єрних цілей. Більше того, система освіти у США активно підтримує наукові дослідження та інновації. Багато університетів мають власні наукові центри та лабораторії, де студенти та вчені займаються дослідженнями в різних галузях знань.

Помітною особливістю системи освіти у США є також акцент на розвиток навичок критичного мислення, творчості та самостійності учнів. Учні та студенти часто залучаються до проектних робіт, дебатів, групових проектів та практичних завдань, які сприяють їхньому активному залученню до навчання та розвитку аналітичних навичок.

Важливо зазначити, що система освіти у США має свої особливості в різних штатах та регіонах. Кожен штат має право встановлювати власні стандарти та вимоги до навчання, що призводить до певної варіації в освітніх програмах та оцінюванні учнів.

У підсумку, система освіти у США визначається широким спектром можливостей, різностороннім підходом до навчання та акцентом на розвиток критичного мислення та самостійності учнів. Вона надає студентам можливість вибирати свої освітні шляхи та розвивати свої інтереси в навчанні, сприяючи їхній особистісному та професійному розвитку.

Зміни в підходах до навчання у США відбуваються в контексті широких тенденцій, таких як переосмислення ролі вчителя та учня, використання технологій у навчальному процесі, підвищення акценту на індивідуалізацію та стимулювання критичного мислення.

Сучасні підходи до навчання в США сприяють більш активній участі учнів у своєму власному навчанні. Це відходить від традиційної моделі, де вчитель виступає як джерело знань, а учні пасивно сприймають інформацію.

Активне навчання може включати:

Проекти: Учні працюють над проектами, які дозволяють їм досліджувати теми, що їх цікавлять, і застосовувати свої знання на практиці.

Групова робота: Учні працюють разом над завданнями, що вчить їх співпрацювати, спілкуватися та вирішувати проблеми.

Інші методи: Існують й інші методи активного навчання, такі як дискусії, рольові ігри та симуляції.

Активне навчання має ряд переваг, таких як:

Підвищення мотивації: Учні більше мотивовані до навчання, коли вони активно задіяні в ньому.

Покращення результатів навчання: Учні краще засвоюють інформацію, коли вони активно досліджують її та застосовують на практиці.

Розвиток навичок XXI століття: Активне навчання допомагає учням розвинути навички XXI століття, такі як критичне мислення, креативність, комунікація та співпраця.

Активне навчання - це динамічний та захоплюючий підхід до навчання, в центрі якого знаходиться навчання. (Morris, 2016)

Звичайно, активне навчання не завжди є простим завданням. Вчителям може знадобитися додаткова підготовка та ресурси, щоб впровадити його в своїх класах.

Однак, переваги активного навчання роблять його цінним інструментом для вчителів, які прагнуть допомогти своїм учням максимально розкрити свій потенціал.

Зростання доступності технологій у школах сприяє їхній інтеграції в навчальний процес. Використання комп'ютерів, планшетів, програмного забезпечення та інтернет-ресурсів допомагає створювати більш динамічне та інтерактивне навчання.

Існує багато способів інтегрувати технології в освіту:

Використання комп'ютерів та планшетів: Учні можуть використовувати комп'ютери для написання текстів, перегляду навчальних відео, роботи з інтерактивними завданнями та інше.

Використання програмного забезпечення: Існує багато програмного забезпечення, яке може допомогти учням у навчанні, наприклад, навчальні ігри, симуляції та інтерактивні підручники.

Використання інтернет-ресурсів: В Інтернеті є безліч ресурсів, які можуть допомогти учням у навчанні, наприклад, онлайн-курси, освітні веб-сайти та відео на YouTube.

Важливо зазначити, що технології слід використовувати як інструмент для доповнення традиційного навчання, а не заміни його.

Інтеграція технологій в освіту - це динамічний процес, який постійно розвивається. З появою нових технологій важливо, щоб школи та вчителі були готові адаптувати свої методи навчання, щоб максимально використовувати можливості, які вони пропонують.

Завдяки правильному підходу інтеграція технологій може допомогти створити більш динамічне, інтерактивне та ефективне навчальне середовище для всіх учнів. (Головко, 2019)

Навчальні програми в США все більше ставлять акцент на розвиток критичного мислення та проблемного навчання учнів. Це важливо для підготовки молодого покоління до різноманітних викликів сучасного світу.

Критичне мислення - це комплекс мисленневих операцій, що характеризується здатністю людини: аналізувати, порівнювати, синтезувати, оцінювати інформацію з будь-яких джерел; бачити проблеми, ставити питання; висувати гіпотези та оцінювати альтернативи. (Пометун, 2017)

Проблемне навчання (Problem-Based Learning) – це метод навчання, в якому реальні складні проблеми використовуються як освітній інструмент. (Дьоміна, 2018)

Існує декілька способів як розвивати критичне мислення учнів:

Використання проблемно-орієнтованого навчання: Учні вчаться вирішувати реальні проблеми, що стимулює їх до критичного мислення, творчості та співпраці.

Заохочення до дискусій: Учні вчаться обґрунтовувати свою точку зору, поважати думки інших людей та знаходити компроміси.

Розвиток критичного мислення та проблемного навчання є важливими завданнями освіти. Це допоможе учням стати успішними в житті, незалежно від того, яку кар'єру вони оберуть.

2.2 Тенденції розвитку системи освіти у США.

Тенденції розвитку системи освіти у США:

Зростання доступності технологій у школах сприяє їхній інтеграції в навчальний процес. Використання комп'ютерів, планшетів, програмного забезпечення та інтернет-ресурсів відкриває безліч можливостей для покращення навчального процесу.

Сучасні підходи до навчання в США сприяють більш активній участі учнів у своєму власному навчанні. Це може включати проектне та проблемне навчання, дослідження, групову роботу та інші методи, які стимулюють учнів

до активної участі та самостійного вивчення. Більше того, навчальні програми в США все більше ставлять акцент на розвиток критичного мислення учнів. Це важливо для підготовки молодого покоління до різноманітних викликів сучасного світу.

Подальший розвиток інклюзивної освіти дозволить забезпечити рівний доступ до освіти для всіх учнів. Це включає в себе адаптацію навчальних програм, методів навчання та оцінювання для потреб усіх учнів.

Нерівність у доступі до якісної освіти залишається однією з ключових проблем американської системи освіти. Це може бути пов'язано з доходом, расою, етнічною приналежністю, місцем проживання та іншими факторами.

Фінансування освіти в США є децентралізованим і залежить від штатів та місцевих шкільних округів. Це може призвести до нерівності в доступі до якісної освіти, адже багатші школи мають більше ресурсів, ніж бідніші.

В США постійно ведуться дискусії щодо реформування освіти. Ці дискусії стосуються таких питань, як стандартизація, тестування, шкільна автономія, вибір шкіл та фінансування освіти.

Важливо зазначити, що всі ці тенденції взаємопов'язані. Розвиток системи освіти США буде залежати від того, як країна може вирішити ці та інші виклики.

2.3 Вплив сучасних тенденцій в освіті Німеччини та США на розвиток освіти в Україні.

Орієнтація на компетентності: Німецька система освіти робить акцент на розвитку компетенцій учнів, а не просто на засвоєнні знань. Це означає, що учні вчаться не лише запам'ятовувати інформацію, але й використовувати її для вирішення проблем, роботи в команді.

Інклюзивність: Німецька система освіти прагне до того, щоб усі діти, незалежно від їхніх здібностей чи потреб, мали доступ до якісної освіти. Це означає, що в школах є інклюзивні класи, де разом навчаються діти з різними потребами.

Дуальна освіта: Німецька система освіти приділяє велику увагу застосуванню знань на практиці. Учні мають можливість отримати практичний досвід роботи, що робить їх конкурентоспроможними на ринку праці.

Гнучкість: Американська система освіти пропонує учням різноманіття вибору. Вони можуть вибирати предмети, які відповідають їхнім інтересам та кар'єрним амбіціям, а також вибирати з різних рівнів складності курсів в залежності від своїх навчальних потреб.

Використання технологій: Американські школи активно використовують сучасні технології в навчальному процесі.

Автентичність: Американська система освіти робить акцент на тому, щоб максимально занурити учнів у реальні життєві ситуації, де вони можуть застосовувати свої знання та навички на практиці.

Важливо зазначити, що Україна не може просто скопіювати освітні системи Німеччини чи США.

Необхідно врахувати:

- Український контекст.
- Потреби українських учнів.
- Можливості української економіки.

Однак, досвід цих країн може бути корисним для України в процесі реформування освіти.

ВИСНОВКИ

Аналіз сучасних тенденцій розвитку освіти в Німеччині та США:

Інклюзивність та персоніфікація: Німецька система освіти прагне до інклюзивної та персоніфікованої освіти, яка враховує потреби та здібності кожного учня.

Дуальна освіта: Німецька система освіти приділяє велику увагу застосуванню знань на практиці. Учні мають можливість отримати практичний досвід роботи, що робить їх конкурентоспроможними на ринку праці.

Цифрова трансформація: Німецькі школи активно впроваджують цифрові технології в навчальний процес, готуючи учнів до життя в цифровому суспільстві.

Різноманіття та автономія: Система освіти США характеризується різноманіттям навчальних закладів, програм та підходів до навчання.

Акцент на критичному мисленні та проблемному навчанні: Американська освіта фокусується на розвитку критичного мислення та навичок вирішення реальних складних проблем.

Гнучкість та мобільність: Система освіти США надає студентам можливість обирати курси та програми, що відповідають їхнім інтересам та цілям.

Досвід Німеччини та США може допомогти Україні в розвитку інклюзивної та персоніфікованої освіти, яка буде враховувати потреби та здібності кожного учня. Впровадження кращих практик з Німеччини та США може допомогти Україні в оновленні системи профорієнтації та підготовці кадрів, які відповідають потребам ринку праці. Україна може використовувати досвід вищезгаданих країн, в трансформації цифрової освіти, щоб зробити навчання більш доступним, цікавим та ефективним.

Важливо адаптувати досвід Німеччини та США до українських реалій, враховуючи культурні особливості, економічний стан та історичний контекст.

Сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США свідчать про те, що освіта стає все більш інклюзивною, персоніфікованою, орієнтованою на розвиток критичного мислення та проблемного навчання.

РЕЗЮМЕ

Огляд та аналіз сучасних тенденцій в освіті є важливим завданням для країн, які прагнуть постійно вдосконалювати свої системи освіти. У цьому резюме розглядаються сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США, а також їхній вплив на розвиток освіти в Україні.

У Німеччині система освіти базується на принципах вищої якості освіти та доступності для всіх громадян. Найважливішими тенденціями є використання інтерактивних технологій, активне залучення учнів до самостійної роботи та проектної діяльності, розвиток практичних навичок учнів. Крім того, велике значення приділяється подальшому розвитку професійного навчання, зокрема через практичне стажування та співпрацю з промисловими підприємствами. Такі підходи сприяють формуванню конкурентоспроможних спеціалістів, здатних відповідати вимогам сучасного ринку праці.

У США система освіти характеризується різноманітністю варіантів і підходів. Основна увага приділяється розвитку критичного мислення та навичок співпраці та проблемного навчання. Сучасні освітні тренди в США включають використання інноваційних технологій, а також акцент на міждисциплінарному навчанні та розвитку STEM (математика, інформатика, наука та технології) освіти.

Помітним є вплив сучасних тенденцій розвитку освіти в Німеччині та США на розвиток освіти в Україні. В Україні активно впроваджуються інноваційні підходи до навчання, акцентуючи увагу на розвитку інформаційних технологій у навчальному процесі, впровадженні проектного навчання та посиленні ролі практичної діяльності учнів. Україна також надає важливого значення розвитку дуальної освіти.

Однак для подальшого розвитку системи освіти в Україні необхідно враховувати деякі ключові аспекти, визначені в Німеччині та США. Це, зокрема, розвиток інтерактивних методів навчання, збільшення фінансування

освіти, підтримка та заохочення професійного розвитку вчителів, створення сприятливих умов для інновацій та досліджень в освіті.

Підсумовуючи, сучасні тенденції розвитку освіти в Німеччині та США впливають на розвиток освіти в Україні та стимулюють впровадження інноваційних підходів, змін у навчальному процесі та підготовці кваліфікованих спеціалістів. Активне вивчення та адаптація передового досвіду інших країн може сприяти подальшому розвитку системи освіти в Україні та підготовці підростаючого покоління до викликів сучасного світу.

Ключові слова: система освіти, тенденції розвитку освіти, реформи в системі освіти, виклики та перспективи розвитку освіти.

ABSTRACT

Current Trends in Education Development in Germany and the United States and Their Impact on Education in Ukraine.

Overview and analysis of current trends in education are important tasks for countries striving for continuous improvement of their educational systems. This resume will examine the current trends in education development in Germany and the United States, as well as their impact on education in Ukraine.

In Germany, the educational system is based on the principles of high-quality education and accessibility for all citizens. Key trends include the use of interactive technologies, active student engagement in independent work and project-based activities, and the development of practical skills among students. Additionally, significant attention is given to vocational education through practical internships and cooperation with industrial enterprises. Such approaches contribute to the formation of competitive professionals who meet the demands of the modern job market.

In the United States, the educational system is characterized by a wide range of opportunities and approaches. The focus is on the development of critical thinking, problem-based learning and collaboration skills. Current trends in education in the United States include the use of innovative technologies, the implementation of interdisciplinary learning, and the development of STEM education (Science, Technology, Engineering, and Mathematics).

The influence of current trends in education development in Germany and the United States on education in Ukraine is significant. Ukraine actively implements innovative approaches to education, with a focus on the development of information technologies in the learning process and an increased emphasis on practical activities for students. Ukraine also pays attention to the development of vocational education and cooperation with the business environment to prepare competitive professionals.

However, for further development of the education system in Ukraine, it is necessary to consider certain key aspects identified in Germany and the United States. These include the development of interactive teaching methods, increased funding for education, support and incentivization of teachers' professional development, and the creation of favorable conditions for innovation and research in education.

In summary, the current trends in education development in Germany and the United States influence education in Ukraine, prompting the implementation of innovative approaches, changes in the learning process, and the preparation of qualified professionals. Active study and adaptation of best practices from other countries can contribute to further development of the education system in Ukraine and the preparation of the younger generation for the challenges of the modern world.

Keywords: education system, trends in education development, reforms in the education system, challenges and prospects of education development.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Alekszik, A. (2024, 19 січня). *Початкова та середня освіта в Німеччині: Типи закладів*. Українська Газета в Німеччині.
<https://ukrainskagazeta.de/життя-німеччині/початкова-та-середня-освіта-в-німеччи/>
2. Bahrmann H. (1999). *Links ch. chronik der wende*. Ch. Links Verlag.
3. Bausinger, H. (2000). *Typisch deutsch. Wie deutsch sind die Deutschen?* Beck.
4. Bratko, M. (2017). СИСТЕМА ОСВІТИ США: СТРУКТУРА, ТРАДИЦІЇ УПРАВЛІННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Освітологічний дискурс, 252–268.
<https://doi.org/10.28925/2312-5829.2017.3-4.5268>
5. Carnegie classification of institutions of higher education®. (2015). CARNEGIE CLASSIFICATION OF INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION. <http://carnegieclassifications.iu.edu/>
6. Delbanco A. (2012). *College: What it was, is, and should be*. Princeton University Press.
7. Morris, J. (2016, 15 вересня). *What Is Active Learning? - New Blog From Cambridge*. Cambridge International Education blog.
<https://blog.cambridgeinternational.org/what-is-active-learning/>
8. Rainer Stumpf. (2007). *Bildung für die Welt von morgen*, 1, 8–9.
9. Zimmer, D. E. (1999). *Deutsch und anders – die Sprache im Modernisierungsfieber*. Rowohlt.
10. Education USA (Official site). <http://edusa.org.ua>
11. Троцько, А., & Боярська-Хоменко, А. (2018). ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В НІМЕЧЧИНІ.

- ОСВІТОЛОГІЯ, (7), 84–89.
<https://doi.org/10.28925/2226-3012.2018.7.8489>
12. Гаврилюк, Н. (2017). Система вищої освіти США: теоретико-методологічні аспекти. Молодь і ринок, (11 (154), листопад), 36–40.
 13. Глазкова, І. Д. (2019). ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ Й РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи, (53), 6–22. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2019.53.01>
 14. Головка, М. (2019). Інновації в освітньому процесі США: можливості для України. Сучасна освіта, (1), 75–89.
 15. Дьоміна, І. (2018, 26 березня). Як і коли застосовувати проблемне навчання (Problem-Based Learning). Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ.
<https://nus.org.ua/view/yak-i-koly-zastosovuvaty-problemne-navchannya-problem-based-learning/>
 16. Олендр, Т. М. (2009). Переваги системи вищої освіти США. Наукові праці. Серія: Педагогіка, психологія і соціологія, (Вип. 5 (155), ч. 1), 57–62.
 17. Пометун, О. (2017, 17 вересня). Як розвивати критичне мислення в учнів (з прикладом уроку). Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ.
<https://nus.org.ua/articles/krytychne-myslennya-2/>
 18. Система вищої освіти Німеччини. (б. д.). DAAD Україна.
<https://www.daad-ukraine.org/uk/navchannya-u-nimechchini/sistema-vishho-yi-osviti-nimechchini/>
 19. Вітл, Х. (2024, 3 січня). *Приватні школи vs. державні: система освіти у ФРН дала збій?* – DW – 03.01.2024. dw.com.
<https://www.dw.com/uk/privatni-skoli-vs-derzavni-skilna-sistema-u-nimeccini-dala-zbij/a-67852893>

20. Гончарук, М. (2018, 11 травня). *Сучасні тенденції початкової школи Німеччини та їх вплив на освітні реформи в Україні*. Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ.
<https://nus.org.ua/view/suchasni-tendentsiyi-pochatkovoyi-shkoly-nimechchynu-ta-yih-vplyv-na-osvitni-reformy-v-ukrayini/>
21. Кисельова, К. (2021). *Як реформують освіту у 2021 році США, Європа, Нова Зеландія*. ОсвіторіяМедіа.
<https://osvitoria.media/experience/osvitni-prognozy-yak-reformuvatymut-osvitu-u-2021-rotsi-yevropa-ssha-indiya-ta-nova-zelandiya/>